

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
(structurată pe articole sau puncte din proiect)
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Cu privire la modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei”
(în continuare - proiectul HCE)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Nr. obiecției/ propuner ii/recoma ndării	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Cu privire la modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei”	Ministerul Justiției	1.	Modificările regulamentelor se vor numerota cu cifre arabe urmate de punct, în conformitate cu art.52 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	<u>Se acceptă</u>
	Ministerul Justiției	2.	Se va reține că un punct este alcătuit din alineate, subpuncte, litere și nu are părți introductive (în speță, cuvintele „partea introductivă” se vor substitui cu cuvintele „alineatul unu”). Observația dată este valabilă pentru tot proiectul.	<u>Se acceptă</u>
	BC „FinComBank ” SA	3.	Conform p.28 din Regulamentul cu privire la cerințele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor, nr.200/2018, în cazul efectuării operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice prin intermediul birourilor sale de schimb valutar și/sau aparatelor de schimb valutar, banca aplică măsuri de precauție privind clienții, inclusiv măsuri de precauție sporite în conformitate cu prevederile capitolelor III și IV din Regulamentul cu privire la cerințele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea caselor de schimb valutar și hotelurilor. În acest sens, băncile sunt obligate să completeze, mențină și actualizeze informația despre persoanele fizice identificate într-un registru special, elaborat în conformitate cu anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la cerințele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea caselor de	<u>Nu se acceptă</u> Propunerile băncii nu fac obiectul de reglementare a actelor normative care se modifică conform proiectului HCE al BNM. Propunerile în cauză vizează cadrul legal aferent prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor, și anume Regulamentul nr.200/2018 cu privire la cerințele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor, care vor fi examinate de către BNM separat în cadrul introducerii unor noi modificări la regulamentul în cauză.

			<p>schimb valutar și hotelurilor, nr.201/2018. De asemenea, conform p.20 al aceluiași regulament, Registrul privind persoanele fizice identificate trebuie să fie semnat de către persoana cu funcție de conducere de rang superior responsabil de asigurarea conformării politicilor și procedurilor cu cerințele legale privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, ceea ce nu este posibil de realizat prin intermediul birourilor de schimb valutar ale băncilor.</p> <p>Propuneri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a completa Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar cu prevederile referitor la cerințele și modalitatea de întocmire, completare, semnare a informației despre persoanele fizice identificate într-un registru special cu atașarea anexei registrului; - de a exclude efectul juridic asupra băncilor al regulamentului cu privire la cerințele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea caselor de schimb valutar și hotelurilor, nr.201/2018; - de a aduce în concordanță alte acte normative care fac trimitere la regulamentul sus menționat. 	
<p>I. Regulamentului privind licențierea, controlul și sancționarea unităților de schimb valutar, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.304/2016 (Monitorul Oficial al R. Moldova, 2016, nr. 416-422 art. 2072), înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova nr.1149 din 17 noiembrie 2016, se modifică după cum urmează:</p> <p>1) În clauza de adoptare: textul „Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995” se substituie cu textul „Legea nr.548/1995”;</p>	Ministerul Justiției	4.	<p>Referitor la modificările operate în clauza de adoptare și tot textul regulamentului în vederea expunerii denumirii actelor legislative în conformitate cu Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, relevăm că un act normativ dispune pentru viitor și nu are caracter retroactiv. Respectiv, norma statuată în art.42 alin.(5) din Legea nr.100/2017, ce reglementează denumirea actelor normative, se aplică proiectelor de acte normative elaborate după intrarea în vigoare a acestei legi. Din acest considerent, recomandăm excluderea acestor modificări (recomandare valabilă și pentru pct.2).</p>	<p><u>Se acceptă parțial</u></p> <p>Se mențin modificările la următoarele acte normative, având în vedere că:</p> <ul style="list-style-type: none"> - denumirea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară a fost modificată în legătură cu republicarea acesteia; - Legea nr.190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului a fost abrogată și substituită cu Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului; - Legea nr.827-XVII din 18 februarie 2000 Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială

<p>textul „Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.127-130, art.496), cu modificările și completările ulterioare” se substituie cu textul „Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.432-429, art.859) cu modificările ulterioare”.</p> <p>2) În tot cuprinsul regulamentului: cu excepția punctului 1, textul „Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008”, la orice caz gramatical, se substituie cu textul „Legea nr.62/2008”, la cazul gramatical corespunzător; textul „Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995”, la orice caz gramatical, se substituie cu textul „Legea nr.548/1995”, la cazul gramatical corespunzător; textul „Legea nr.190-XVI din 26 iulie 2017”, la orice caz gramatical, se substituie cu textul „Legea nr.308/2017”, la cazul gramatical corespunzător.</p> <p>3) La punctul 1, textul „Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.127-130, art.496), cu modificările și completările ulterioare (în continuare – Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008)” se substituie cu</p>				<p>a populației a fost redenumită în Legea Fondului de susținere a populației.</p>
--	--	--	--	--

<p>textul „Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.432-429, art.859), cu modificările ulterioare (în continuare – Legea nr.62/2008)”.</p> <p>...</p> <p>16) În anexa nr.13:</p> <p>...</p> <p>textul „Legii Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației nr.827-XIV din 18 februarie 2000” se substituie cu textul „Legii Fondului de susținere a populației nr.827/2000”;</p> <p>...</p>				
	Ministerul Justiției	5.	Se va ține cont că clauza de adoptare este un element constitutiv al actului normativ (în speță, al Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale nr. 304/2016) și nu al Regulamentului, aprobat prin această hotărâre (a se vedea art. 44 din Legea nr.100/2017).	<u>Se acceptă</u>
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
Regulamentului privind licențierea, controlul și sancționarea unităților de schimb valutar				
<p>14) În anexa nr.6: în partea introductivă și în ultimul alineat, după cuvântul „asigurării” se completează cu textul „deservirii în siguranță a clienților, precum și”;</p> <p>punctul 2 se abrogă;</p> <p>la punctul 4, cuvântul „îngrădit” se exclude, iar cuvintele ”fără pericol” se substituie cu cuvintele ”în siguranță”.</p>	Ministerul Justiției	6.	La subpct.14): Anexa nr.6, din punct de vedere structural, este alcătuită din două alineate, primul alineat având patru reglementări derivate. Astfel, cuvintele „partea introductivă” se vor substitui cu cuvintele „alineatul unu”.	<u>Se acceptă</u>

		7.	<p>Cât privește ultimul alineat relevăm că respectivul nu corespunde exigenței de claritate, în măsura în care nu conține referința la actele normative, ce stabilesc cerințele de asigurare a integrității mijloacelor bănești și a altor valori, necesare a fi respectate de către casa de schimb valutar.</p> <p>Concomitent, remarcăm că în nota informativă nu sunt prezentate argumentele ce ar justifica abrogarea pct.2, ce prevede cerințele de asigurare a durabilității încăperilor caselor de schimb valutar (Ușile, pereții, planșeurile încăperii urmează să fie suficient de durabile pentru a rezista încărcăturii la forța aplicată de om, precum și la încercarea de a le distruge (deschide) cu ajutorul unor instrumente simple (ciocan, topor, clește etc.)).</p>	<p><u>Comentarii</u> Scopul normelor expuse în Anexa nr.6 este de a stabili <u>cerințele minime</u> față de încăperile caselor de schimb valutar (filialelor acestora) în care se efectuează prin ghișee operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice. Stabilirea unor cerințe minime nu exonerează casa de schimb valutar de obligația respectării altor prevederi ale legislației stabilite în vederea asigurării deservirii în siguranță a clienților, precum și integrității mijloacelor bănești și a altor valori.</p> <p>Aspectele ce vizează respectarea de către agenții economici a cerințelor de asigurare a integrității mijloacelor bănești și a altor valori fac obiectul de reglementare și control al altor acte normative (de exemplu, Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova (aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 764/1992)), care nu țin de domeniul reglementării și controlului din partea BNM.</p> <p>Potrivit prevederilor pct.41 din normele în cauză, organele afacerilor interne verifică, în limitele competenței lor, întărirea tehnică a casieriiilor și a caselor anexe, asigurarea condițiilor de păstrare a banilor și a valorilor.</p> <p>În Nota informativă la proiect vor fi reflectate argumentele ce țin de abrogarea pct.2 din anexa nr.6.</p>
16) În anexa nr.13:	Serviciul Fiscal de Stat	8.	La subpct.16), textul „Legii Fondului de susținere socială a populației nr.827/2000” se substituie cu textul „Legii Fondului de susținere a populației nr.827/2000.	<u>Se acceptă</u>

<p>cuvintele „băncii licențiate” se substituie cu cuvintele „persoanei juridice”;</p> <p>cuvintele „dispozitive sau sisteme” se substituie cu textul „echipamente de casă și control”;</p> <p>textul „Legii Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației nr.827-XIV din 18 februarie 2000” se substituie cu textul „Legii Fondului de susținere socială a populației nr.827/2000”;</p> <p>textul „unui alt document prevăzut de legislația fiscală” se substituie cu textul „documentului fiscal”.</p> <p>18) În anexa nr. 22: cuvintele „dispozitive sau sisteme” se substituie cu textul „echipamente de casă și control”;</p> <p>textul „Legii Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației nr.827-XIV din 18 februarie 2000” se substituie cu textul „Legii Fondului de susținere socială a populației nr.827/2000”;</p> <p>textul „unui alt document prevăzut de legislația fiscală” se substituie cu textul „documentului fiscal”;</p> <p>textul „Administratorul sau persoana împuternicită de acesta (cu indicarea funcției)” se substituie cu textul</p> <p>”_____” (funcția)</p>	<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>9.</p>	<p>În pct.I subpct.16) și subpct.18) al proiectului, textul „Legii Fondului de susținere socială a populației nr.827/2000” urmează a fi substituit cu textul „Legii Fondului de susținere a populației nr.827/2000”.</p>	
	<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii</p>	<p>10.</p>	<p>Subpct.16) și 18) - intru respectarea principiilor transparenței și predictibilității actului normativ, consacrat de lit.d) și lit.e) art.3 din Legea nr.100 /2017 cu privire la actele normative considerăm necesară indicarea expresă a semnificației sintagmei „documentul fiscal”.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Noțiunea de ”<i>document fiscal</i>” este definită de legislația fiscală, și anume de Hotărârea Guvernului nr.141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor. Astfel, potrivit pct.21 din Regulamentul cu privire la Registrul unic al echipamentelor de casă și de control, ”<i>Bon de casă (bon fiscal)/document fiscal este documentul primar generat în forma electronică și/sau emis de echipamentul de casă și de control pe suport de hârtie la efectuarea decontărilor bănești în numerar și/sau prin alt instrument de plată care atestă operațiunea economică și achitarea plății, eliberat obligatoriu plătitorului... ”.</i></p>
	<p>Serviciul Fiscal de Stat</p>	<p>11.</p>	<p>Referitor la subpct.18), menționăm că, în legislația fiscală nu este prevăzută noțiunea de „document fiscal”, în acest sens, propunem concretizarea documentului care urmează a fi emis.</p>	
	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>12.</p>	<p>La subpct.18), în măsura în care anexa nr.22 stabilește modelul înștiințării despre instalarea aparatului de schimb valutar al băncii licențiate, propunem reexaminarea modificării pct.6 lit.b) și a pct.7 lit.e) din această anexă. Potrivit pct.10 din anexa la <i>Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr.141/2019</i> „Activitatea băncilor care se licențiază și se reglementează prin actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, inclusiv operațiunile de schimb valutar cu persoanele fizice, efectuate prin intermediul <u>birourilor de schimb valutar</u> ale băncii licențiate, cu eliberarea unui document, stabilit de Banca Națională a Moldovei, care conține elementele bonului</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Nu considerăm necesară reexaminarea modificărilor la pct.6 lit.b) și pct.7 lit.e) din anexa nr.22 la Regulamentul privind licențierea, controlul și sancționarea unităților de schimb valutar, deoarece aceasta stabilește norme referitoare la informarea de către banca licențiată a BNM despre instalarea aparatului de schimb valutar. Potrivit art.42¹ alin.(2) lit.b) și alin.(3) lit.e) din Legea nr.62/2008, aparatul de schimb valutar trebuie să fie dotat cu echipamente de casă și control și la</p>

			de casă pentru unitățile de schimb valutar (cu excepția numărului de identificare (de uzină) al mașinii de casă și de control/imprimantei fiscale și numărului de înregistrare al mașinii de casă și de control/imprimantei fiscale, atribuit de Serviciul Fiscal de Stat)". Totodată, în modificările <i>Regulamentului privind activitatea unităților de schimb valutar</i> , propuse în pct. II al proiectului, se consacră termenul <i>bon de schimb valutar</i> .	efectuarea operațiunilor de schimb valutar prin aparatul de schimb valutar acesta trebuie să asigure eliberarea bonului de casă sau a documentului fiscal. Normele expuse la pct.10 din anexa la Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 141/2019, vizează operațiunile de schimb valutar care se efectuează doar prin intermediul birourilor de schimb valutar, în cadrul cărora se eliberează un document stabilit de BNM, care conține elementele bonului de casă pentru unitățile de schimb valutar. Potrivit pct.2 subpct.4 din proiectul HCE, documentul în cauză a fost denumit „bon de schimb valutar”.
19) În anexa nr.23 punctul IV, cuvântul „Lucrătorul” se substituie cu textul „Persoana împuternicită (lucrătorul)”, iar cuvântul „lucrătorului” se substituie cu textul „persoanei împuternicite (lucrătorului)”.	Serviciul Fiscal de Stat	13.	La subpct.19) , sintagma „mașina de casă și control" se substituie cu „echipament de casă și de control”.	<u>Comentarii</u> Anexa nr.23 nu conține sintagma ”mașina de casă și control”.

Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar

<p>4) Regulamentul se completează cu punctele 4¹ și 4² cu următorul conținut:</p> <p>„4¹. La efectuarea de către banca licențiată a operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice prin intermediul birourilor sale de schimb valutar, banca licențiată eliberează clienților săi un bon de schimb valutar ce trebuie să corespundă cerințelor stabilite la punctul 10 din anexa la Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor.</p> <p>4². Banca licențiată stabilește forma și conținutul bonului de schimb valutar, cu luarea în considerare a punctului 4¹ și cu reflectarea elementelor bonului de</p>	<p align="center">Ministerul Justiției</p>	<p align="center">14.</p>	<p>La subpct. 4), dispoziția de modificare se va formula cu utilizarea cuvântului „cuprins”, în conformitate cu terminologia actelor de modificare.</p>	<p align="center"><u>Se acceptă</u></p>
--	---	----------------------------------	---	--

<p>schimb valutar în sistemul informațional al băncii.”.</p>	<p>BC „Comerțbank” SA</p>	<p>15.</p>	<p>Conform pct. 4¹ „banca licențiată eliberează clienților săi un bon de schimb valutar ce trebuie să corespundă cerințelor stabilite la pct. 10 din anexa la Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor.</p> <p>În viziunea noastră urmează de concretizat care elemente generale și ce elemente specifice din bonul de casă descris în Hotărârea Guvernului nr.141/2019 nu se vor găsi în bonul de schimb valutar eliberat de bancă și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - subpct. 2 și 3 din pct. 24 din Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată; - subpct. 3 (g) din pct. 25 din Regulament să fie indicat în ce caz se indică în bon, ca să nu contravină Regulamentul cu privire la cerințele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.200 din 9 august 2018. <p>Conform pct.4² „Banca licențiată stabilește forma și conținutul bonului de schimb valutar, cu luarea în considerare a pct. 4¹ și cu reflectarea elementelor bonului de schimb valutar în sistemul informațional al băncii.</p> <p>Deoarece în pct.4¹ se indică că bonul de schimb valutar trebuie să corespundă cerințelor stabilite la pct. 10 din anexa la Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor, banca poate stabili doar forma bonului de schimb, conținutul fiind prevăzut de Regulamentul menționat.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Normele aferente eliberării unui document care confirmă prestarea unui serviciu, elementele generale și specifice acestuia fac obiectul de reglementare a legislației fiscale și nu a legislației valutare.</p> <p>Astfel, având în vedere că pct.10 din Anexa la Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată practic a stabilit toate elementele (adică conținutul) documentului care urmează a fi eliberat de către băncile care efectuează operațiuni de schimb valutar (acestea fiind reflectate la pct.24 și 25 subpct.3) din Regulamentul cu privire la Registrul unic al echipamentelor de casă și de control), considerăm inoportun ca BNM să reproducă aceste prevederi în regulamentul BNM. De notat că potrivit art.10 lit.f) din Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor stabilirea documentului care urmează a fi eliberat de prestatorul de servicii clientului ține de competența Guvernului (nu a BNM). Astfel, Guvernul prin Hotărârea nr.141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor a stabilit elementele documentului pe care îl eliberează banca licențiată.</p> <p>Scopul completării regulamentul nr.335/2016 cu pct.4¹ și 4² este de a denumi documentul care urmează a fi</p>
--	--	-------------------	---	--

	<p align="center">BC „Energbank” SA</p>	<p align="center">16.</p>	<p>La subpct.4) al pct.II din Hotărârea cu privire la modificarea Regulamentului privind activitatea unităților de schimb valutar, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.335/2016, autorul proiectului completează Regulamentul cu punctele 4¹ și 4². Astfel, pct.4¹ prevede „La efectuarea de către banca licențiată a operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice prin intermediul birourilor sale de schimb valutar, banca licențiată eliberează clienților săi un bon de schimb valutar ce trebuie să corespundă cerințelor stabilite la pct. 10 din anexa la Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentului de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor.”.</p> <p>Totodată, pct. 10 din anexa la Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentului de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor stipulează, că "activitatea băncilor care se licențiază și se reglementează prin actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, inclusiv operațiunile de schimb valutar cu persoanele fizice, efectuate prin intermediul birourilor de schimb valutar ale băncii licențiate, cu eliberarea unui document, stabilit de Banca Națională a Moldovei, care conține elementele bonului de casă pentru unitățile de schimb valutar (cu excepția numărului de identificare (de uzină) al mașinii de casă și de control/imprimantei fiscale și numărului de înregistrare al mașinii de casă și de control/imprimantei fiscale, atribuit de Serviciul Fiscal de Stat).</p> <p>Astfel, pornind de la cele expuse, revenim la prevederile Regulamentului privind activitatea unităților de schimb valutar, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.335/2016 pentru a determina elementele bonului de casă pentru unitățile de schimb valutar.</p>	<p>eliberat de către bancă („bon de schimb valutar”), acesta fiind necesar clientului inclusiv pentru a putea solicita revocarea operațiunii de schimb valutar. Conform art.55 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține.</p> <p>Cu referire la pct.55 din Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar, notăm că urmare modificărilor preconizate a fi operate, acest punct va fi aplicabil doar caselor de schimb valutar și hotelurilor. În partea ce se referă la pct.71 din regulamentul sus-menționat, acesta vizează înregistrarea operațiunilor de schimb valutar la aparatele de schimb valutar, care sunt dotate cu echipamente de casă și control. Echipamentele respective fac obiectul de reglementare a Hotărârii Guvernului nr.141/2019.</p>
--	--	----------------------------------	---	---

		<p>Pct.55 din Regulamentul nr.335/2016 prevede că, unitatea de schimb valutar este obligată să înregistreze fiecare operațiune de schimb valutar, în momentul efectuării acesteia, prin mașina de casă și control și să imprime bonul de casă, cu reflectarea elementelor acestuia pe banda de control „în conformitate cu cerințele legislației fiscale”.</p> <p>La fel, pct.71 din regulamentul menționat determină că, unitatea de schimb valutar este obligată să asigure, b) imprimarea bonului de casă sau a altui document prevăzut de legislația fiscală, cu reflectarea informației prevăzute la art.42¹ alin.(3) lit.b) și e) din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008.</p> <p>Potrivit art.42¹ alin.(3) lit.b) și e) din Legea nr.62/2008, în cazul în care persoana fizică efectuează operațiuni de schimb valutar prin intermediul aparatului de schimb valutar, acest aparat trebuie să asigure, în regim automat:</p> <p>b) afișarea pe ecran, până la finalizarea operațiunii de schimb valutar, cel puțin a următoarelor informații: denumirea și/sau codul valutei străine; suma monedei primite/ce urmează a fi primită; suma monedei ce urmează a fi eliberată; cursul valutar aplicabil; mărimea și suma comisionului (dacă acesta se aplică); mărimea și suma plății obligatorii (în cazul în care aceasta se percepe conform Legii Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației nr.827-XIV din 18 februarie 2000);</p> <p>c) verificarea autenticității bancnotelor introduse.</p> <p>În motivarea celor expuse mai sus și pentru evitarea tratării cu sens ambiguu pe viitor a prevederilor pct. 4¹ și 4² ale Regulamentului nr.335/2016, considerăm oportun de a expune expres prevederile actului normativ care conține elementele bonului de casă pentru unitățile de schimb valutar sau expune ferm aceste cerințe.</p> <p>Ținem să menționăm, că art.55 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative stipulează că, nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere. Trimiterea la normele altui act normativ se poate face la întregul său conținut sau doar la o reglementare distinctă.</p>	
--	--	--	--

			<p>Mai mult, pct.25 din Regulamentul cu privire la Registrul unic al echipamentelor de casă și de control, anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.141/2019 stipulează, că elementele specifice bonului de casă/documentul fiscal se determină în funcție de domeniul de activitate:</p> <p>3) pentru activitățile de schimb valutar în numerar cu persoane fizice:</p> <p>a) denumirea fiecărei monede care se schimbă;</p> <p>b) denumirea operațiunii de schimb valutar (cumpărare, vânzare);</p> <p>c) cursul de schimb al fiecărei monede schimbate;</p> <p>d) cantitatea fiecărei monede schimbate în unitățile monedei respective;</p> <p>e) costul fiecărei valute străine schimbate în unitățile monedei naționale;</p> <p>f) suma totală care se percepe de la client sau se plătește clientului;</p> <p>g) denumirea beneficiarului, codul fiscal/IDNP.</p>	
	<p>BC „FinComBank ” SA</p>	<p>17.</p>	<p>În conformitate cu Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.141/2019 — Regulamentul cu privire la registrul unic al echipamentelor de casă și de control, cap.III, pct.25, alin. 3), lit. g) denumirea beneficiarului, codul fiscal/IDNP, băncile trebuie să solicite actul de identitate și să înregistreze datele conform acestuia indiferent de suma operațiunii de schimb valutar.</p> <p>În același timp, în conformitate cu art.5 din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, și pct.25 din Regulamentul cu privire la cerințele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor, aprobat prin HCE al BNM, nr.200 din 09.08.2018 prezentarea actului de identitate este necesară pentru operațiunea de schimb valutar în numerar cu o valoare care depășește 200 000 de lei, iar datele urmează a fi înregistrate de către unitatea, precum și în cazul când există o suspiciune de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.</p> <p>Propuneri: de a include în pct.4¹ - pct.4² din Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar referința la necesitatea completării denumirii</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Propunerea băncii vizează reflectarea elementelor specifice din bonul de casă, acestea fiind obiectul de reglementare a legislației fiscale, în particular a Hotărârii Guvernului nr.141/2019 și nu a actelor normative ale BNM supuse modificării.</p>

			beneficiarului, codului fiscal/IDNP, în cazurile efectuării tranzacțiilor ocazionale în numerar în valoare de cel puțin 200000 de lei, indiferent dacă tranzacția se efectuează printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni care par a avea o legătură între ele (în urma prevederilor Legii nr.308/2017, art.5.)	
10) Punctul 41: la litera a), textul „satisfacerii solicitărilor clienților de cumpărare și vânzare a valutei străine” se substituie cu textul „efectuării operațiunilor de cumpărare și vânzare a valutei străine cu clienții săi”; litera c) va avea următorul cuprins: „c) înregistrarea tuturor operațiunilor de schimb valutar în numerar efectuate cu persoanele fizice, cu sau fără utilizarea echipamentelor de casă și control, în conformitate cu cerințele legislației fiscale, precum și a prezentului regulament;”; la litera d), textul „a bonului de casă sau a altui document prevăzut de legislația fiscală” se substituie cu textul „, după caz, a bonului de casă, bonului de schimb valutar sau a documentului fiscal”; se completează cu litera e ¹) cu următorul cuprins: „e ¹) asigurarea clienților cu formulare pe suport hârtie ale cererii de revocare a operațiunii de schimb valutar (conform anexei nr.6) în limba română sau, la solicitare, în limba rusă”.	Ministerul Justiției	18.	La subpct. 10), textul „litera e ¹)” se va substitui cu textul „litera d ¹)”, deoarece pct.41 nu are litera e).	<u>Se acceptă</u>
	BC „Comerțbank” SA	19.	La pct. 41 e ¹) se solicită excluderea frazei „la solicitare în limba rusă”, deoarece cererile de revocare sunt parte integră a sistemului informațional al Băncii și ele sunt în limba română.	<u>Nu se acceptă</u> Potrivit art.25 alin.(2) și (7) din Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorului, prestarea serviciilor urmează a fi efectuată la existența informației complete, veridice și corecte în limba română sau în limbile română și rusă, cuprinzând printre altele termenul de prestare.

<p>10) Punctul 41: ... la litera d), textul „a bonului de casă sau a altui document prevăzut de legislația fiscală” se substituie cu textul „, după caz, a bonului de casă, bonului de schimb valutar sau a documentului fiscal”;</p> <p>... 22) Punctul 71: la litera b), textul „altui document prevăzut de legislația fiscală” se substituie cu cuvintele „documentului fiscal”.</p>	<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii</p>	<p>20.</p>	<p>Subpct. 10) și 22) - intru respectarea principiilor transparenței și predictibilității actului normativ, consacrat de lit.d) și lit.e) art.3 din Legea nr.100 /2017 cu privire la actele normative, considerăm necesară indicarea expresă a semnificației sintagmei „documentul fiscal”.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u> Noțiunea de ”<i>document fiscal</i>” este definită de legislația fiscală, și anume de Hotărârea Guvernului nr.141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor. Astfel, potrivit pct.21 din Regulamentul cu privire la Registrul unic al echipamentelor de casă și de control, ”<i>Bon de casă (bon fiscal)/document fiscal este documentul primar generat în forma electronică și/sau emis de echipamentul de casă și de control pe suport de hârtie la efectuarea decontărilor bănești în numerar și/sau prin alt instrument de plată care atestă operațiunea economică și achitarea plății, eliberat obligatoriu plătitorului sau vizualizat...</i>”.</p>
<p>14) Punctul 57: partea introductivă, după cuvintele ”bonul de casă” se completează cu textul ”/bonul de schimb valutar”;</p> <p>litera b), după textul „mașina de casă și control” se completează cu textul „utilizată de casa de schimb valutar/hotel”.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>21.</p>	<p>La subpct.14, propunem revizuirea pct.57 lit.b), ce prevede că suplimentar la bonul de casă, unitatea de schimb valutar perfectează buletinul de schimb valutar în cazul în care: b) mașina de casă și control nu poate să asigure imprimarea pe bonul de casă a tuturor elementelor prevăzute de legislația în vigoare (inclusiv a plății obligatorii și comisioanelor), deoarece emiterea (perfectarea) bonului de casă fără toate elementele obligatorii (a se vedea pct.22-25 din <i>Regulamentul cu privire la Registrul unic al echipamentelor de casă și de control</i>) atrage răspunderea conform art.293¹ alin. (4) din <i>Codul contravențional</i>.</p>	<p><u>Comentariu</u> În prezent există case de schimb valutar care încă mai folosesc mașini de casă și control care nu asigură imprimarea tuturor elementelor prevăzute de legislația în vigoare. Mașinile respective aflate în exploatare nu au fost radiate de către Serviciul Fiscal de Stat din Registrul de evidentă a echipamentelor de casă și de control.</p>
<p>31) În anexele nr. 3 și nr.4: a) textul „Numărul de înregistrare a MCC atribuit de organul fiscal” se substituie cu textul „Numărul de înregistrare a MCC atribuit de organul fiscal (Se completează de către casa de schimb valutar/hotel)”;</p>	<p>Serviciul Fiscal de Stat</p>	<p>22.</p>	<p>Referitor la subpct.31), acesta urmează a fi adus în concordanță cu Hotărârea cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor nr.141/2019, astfel sintagma „mașina de casă și control” urmează a fi substituită cu „echipament de casă și de control”.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u> Art.42 alin.(1) lit.a) din Legea nr.62/2008 stabilește că pentru desfășurarea activității de schimb valutar, casa de schimb valutar, filiala acesteia sau punctul de schimb valutar al hotelului urmează să dispună de mașină de casă și control.</p>

<p>b) în tot cuprinsul anexelor, cu excepția punctelor 16 din Modul de completare a Registrului operațiunilor de cumpărare a valutei străine și din Modul de completare a Registrului de vânzare a valutei străine, cuvintele „bonul de casă”, la orice caz gramatical, se substituie cu textul „bonul de casă/bonul de schimb valutar”, la cazul gramatical corespunzător.</p> <p>c) în Modul de completare a Registrului operațiunilor de cumpărare a valutei străine din anexa nr.3 și în Modul de completare a Registrului de vânzare a valutei străine din anexa nr.4: la punctul 1, ultima propoziție se exclude. la punctul 5, după textul „mașinii de casă și control” se completează cu textul „a casei de schimb valutar/hotelului, ”; la punctul 16, cuvintele „bonul de casă” se substituie cu textul „bonul de casă/bonul de schimb valutar și”.</p> <p>33) În anexa nr.7: textul „Numărul de înregistrare a MCC atribuit de organul fiscal” se substituie cu textul „Numărul de înregistrare a MCC atribuit de organul fiscal</p> <hr/> <p>(Se completează de către casa de schimb valutar/hotel)”; în coloana 3, cuvintele „bonului de casă” se substituie cu textul</p>	<p>Serviciul Fiscal de Stat</p>	<p>23.</p>	<p>În tot textul subpct.31) și 33) „Numărul de înregistrare a MCC atribuit de organul fiscal” se substituie cu „Numărul de înregistrare a ECC atribuit de Serviciul Fiscal de Stat”.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u> Art.42 alin.(1) lit.a) din Legea nr.62/2008 stabilește că pentru desfășurarea activității de schimb valutar, casa de schimb valutar, filiala acesteia sau punctul de schimb valutar al hotelului urmează să dispună de mașină de casă și control, iar potrivit art.47 alin.(2) lit.e) din legea în cauză casa de schimb valutar prezintă la BNM documentele de înregistrare a mașinii de casă și control la Serviciul Fiscal de Stat.</p>
---	--	-------------------	--	--

„bonului de casă/bonului de schimb valutar”.				
			<p>Nu au avut obiecții și propuneri la proiectul HCE:</p> <p>Băncile licențiate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. BC „ProCreditBank” SA; 2. BC „Victoriabank” SA; 3. Banca Comercială Română Chișinău SA; 4. BC „EuroCreditBank” SA; 5. BC „Moldova-Agroindbank” SA. <p>Casele de schimb valutar/hotelurile:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. SRL "PETRUȘCA CLAS"; 2. SRL „Blago BLG”; 3.SRL „Hotel Dacia”. 	<p>Nu au prezentat avize:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.BC „Mobiasbancă – OTP Group” SA; 2. BC „Eximbank” SA; 3. BC „Moldindconbank” SA.
			<p>Expertize efectuate de autorități:</p> <p>Ministerul Economiei și Infrastructurii nu s-a expus în cadrul expertizei economice.</p> <p>Ministerul Finanțelor - în cadrul expertizei financiare a enunțat că proiectul înaintat nu are impact asupra bugetului public național.</p>	